

PLAN DZIAŁANIA NA ROK 2013 KT171 ds. Sieci Komputerowych i Oprogramowania

STRESZCZENIE

Działalność komitetu technicznego KT171 obejmuje normalizację w zakresie współdziałania otwartych systemów informacyjnych, oraz procesów występujących w produkcji oprogramowania i systemów IT, a także procesów zarządzania i nadzoru IT.

Rozwój technologii wykorzystywanych przy wdrażaniu sieci komputerowych oraz samych protokołów, dzięki którym interfejsy sieciowe są w stanie się ze sobą skutecznie komunikować jest na tyle dynamiczny, że koniecznym stało się aktywne uczestnictwo w zakresie opracowywania norm dotyczących sieci komputerowych. Jest to proces niezbędny dla dalszego rozwoju technologii, gdzie każdy producent sprzętu sieciowego jest zobligowany do zapewnienia kompatybilności danych urządzeń względem opracowanych norm komunikacji

Wraz ze wzrostem wykorzystania oprogramowania w gospodarce, produkcja oprogramowania wymaga kontroli w celu uzyskania jak najwyższej jakości produktów. Polskie przedsiębiorstwa produkujące oprogramowanie muszą konkurować z dostawcami zagranicznymi oferującymi bardzo zaawansowane technologicznie oprogramowanie. Aby w tej konkurencji być skutecznym konieczne jest wykazanie, że proces produkcji jest najwyższej jakości. Narzędzia do mierzenia jakości procesów produkcji i utrzymywania oprogramowania i systemów IT są dostarczane w postaci norm opisujących procesy i metody występujące w cyklu życia oprogramowania i systemów.

Zarządzanie informatyką staje się krytycznym zagadnieniem zarówno w organizacjach gospodarczych jak i państwowych. Wraz z coraz większym uzależnieniem wszelkiego rodzaju działalności od przetwarzania informacji, rośnie wymagania zachowania bezpieczeństwa i ciągłości dostarczanych usług na potrzebnym poziomie, jak również optymalizacja wykorzystania infrastruktury informatycznej i nadzór nad informatyką. Normy w tym zakresie dostarczają wiedzy i obiektywnych wyznaczników określających jakość zarządzania i nadzoru nad informatyką w organizacjach.

Najbardziej krytycznym zagadnieniem jest w tej chwili normalizacja systemów zarządzania w informatyce. Potrzebę taką wyznacza strategia Państwa wyrażona między innymi w działalności Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji, jak również wzrost dojrzałości organizacyjnej w informatyce w przedsiębiorstwach i organizacjach państwowych.

W dalszej kolejności konieczne jest wsparcie polskiego przemysłu produkcji oprogramowania przez dostarczenie potrzebnych mu dokumentów normalizacyjnych.

1 ŚRODOWISKO BIZNESOWE KT

1.1 Opis środowiska biznesowego

Na działalność gospodarczą objętą zakresem KT znaczący wpływ mają następujące uwarunkowania polityczne, gospodarcze, techniczne, prawne, społeczne i/lub aspekty regionalne/międzynarodowe:

Stan wiedzy w zakresie zarządzania informatyką, w tym produkcją oprogramowania jest w Polsce wysoki. Kadry w tej dziedzinie posiadają wysokie kwalifikacje. Problem stanowi niejednorodność podejść, brak wspólnego języka i brak metodycznego wdrażania najlepszych praktyk.

Tymczasem wraz z coraz większą dostępnością do zaawansowanej technologii, a w szczególności coraz większej popularności rozwiązań typu „Cloud” spada zapotrzebowanie na wiedzę w zakresie technologii, a rośnie zapotrzebowanie na wiedzę w dziedzinie zarządzania technologią.

Jednocześnie klienci technologii informacyjnej, zarówno w gospodarce jak i w instytucjach publicznych padają ofiarą niejasności w umowach na dostarczanie usług i zasobów informatycznych. Niejasności wynikają z niejednorodnego języka i braku spójnych procesów zarządzania w informatyce.

Normy w zakresie procesów i systemów zarządzania w informatyce mogą dostarczyć rozwiązania powyższego problemu przez umożliwienie niezależnego audytowania dostawców usług i zasobów informatycznych wyznaczając minimalne wymagania dla nich. Szczególnie ważne jest to w instytucjach państwowych, które nie mają możliwości swobodnego wyboru dostawcy i potrzebują obiektywnych wyznaczników jakości dostarczanych produktów i usług.

W ostatnich latach na rynku pojawiły się nowe publikacje, które są źródłem wiedzy w zakresie zarządzania w informatyce, takie jak Cobit 5, ITIL 2011, czy TOGAF 9. Pozycje te, znajdując duże zainteresowanie w branży, zawierają wiele odniesień do norm międzynarodowych, które stanowią podstawę dla wspólnego rozumienia jak powinny wyglądać procesy i systemy zarządzania w informatyce.

Interesariuszami zatem są:

- regulatorzy, potrzebujący obiektywnych, uzgodnionych w branży wyznaczników, które mogą posłużyć w legislacji
- organizacje państwowe, potrzebujące wsparcia w kształtowaniu umów i warunków przetargów
- dostawcy usług i produktów, potrzebujący możliwości niezależnego udowodnienia wysokiej jakości oferowanych produktów i usług
- przedsiębiorstwa prywatne, potrzebujące nabycia usług i zasobów informatycznych bez nabywania specjalistycznej wiedzy w tej dziedzinie
- wszyscy obywatele, potrzebujący zapewnienia ich potrzeb pośredniego lub bezpośredniego dostępu do zasobów i usług informatycznych na odpowiednim poziomie

1.2 Wskaźniki ilościowe dotyczące środowiska biznesowego

Poniższe wskaźniki ilościowe opisują środowisko biznesowe, w celu wsparcia działań KT poprzez zapewnienie niezbędnych danych:

Organizacje oszczędzają średnio 30 % na zakupach oprogramowania po wdrożeniu procesów zarządzania zasobami w zakresie oprogramowania. Źródło: Gartner

Dzięki sieci w 2009 r. wypracowano w Polsce 2,7 proc. PKB – podała dwa lata temu w głośnym raporcie „Polska internetowa” firma Boston Consulting Group. Już wtedy było to więcej, niż wynosił wkład górnictwa czy branży turystyczno-gastronomicznej. BCG prognozował, że to dopiero początek i udział internetu w 2015 r. wzrośnie do 4,1, a może nawet 4,9 proc. produktu krajowego. Opublikowany raport, opracowany na zlecenie Google Polska, dowodzi, że biznes internetowy jest siłą napędową polskiej gospodarki, a prognozowany dynamiczny wzrost, dwukrotnie wyższy niż PKB, pozwoli mu już w 2015 r. osiągnąć wartość 76,6 mld zł. Wypracowany

w 2009 r. wynik – 35,7 mld zł, czyli 2,7 proc. PKB, jest ponad dwukrotnie mniejszy niż w państwach Europy Północnej, choć większy niż w krajach Europy Południowej (Hiszpania i Włochy). Wartość polskiej gospodarki internetowej podwoi się już w ciągu najbliższych kilku lat. Co roku będzie ona rosta w tempie 14 proc., czyli dwukrotnie szybciej niż PKB. Internet będzie odpowiadał za około 8 proc. wzrostu polskiego PKB w latach 2009-2015. W 2015 r. udział gospodarki internetowej w PKB będzie większy niż obecny udział sektora finansowego, energetycznego i ochrony zdrowia. Wydatki konsumentów będą najważniejszym czynnikiem wzrostu gospodarki internetowej w Polsce. Dziś jeszcze większymi optymistami są analitycy i przedsiębiorcy skupieni w grupie ds. modeli biznesowych, działającej przy Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji. W ramach prac nad Kartą wolności w internecie przygotowali rekomendacje dotyczące przedsiębiorczości. Według nich ten udział może sięgnąć 5,5 proc. PKB

2 OCZEKIWANE KORZYŚCI Z REALIZACJI PRAC KT

- 2.1 Umożliwienie klientom korzystania z technologii informacyjnej, uzyskanie odpowiedniej, potrzebnej dla nich jakości usług i produktów bez nabywania specjalistycznej wiedzy w tej dziedzinie
- 2.2 Uzyskanie przewagi konkurencyjnej polskim przedsiębiorstwom przy obniżonych kosztach dostępu do technologii informacyjnej
- 2.3 Optymalizacja wykorzystania pieniędzy podatników w zakresie dostępu instytucji państwowych do technologii informacyjnej

Sprzedż Polskich Norm opracowanych w Komitecie w latach 2010-2011

W poniższych tabelach przedstawiono sprzedaż najpopularniejszych 10 Polskich Norm, opracowanych w KT 171:

2010

Norma	Liczba sprzedanych egzemplarzy
PN-ISO/IEC 12207:2007	16 SZT
PN-ISO/IEC 15288:2007	10 SZT
PN-ISO/IEC 20000-1:2007	39 SZT
PN-ISO/IEC 20000-2:2007	40 SZT
PN-ISO/IEC 23026:2010	8 SZT
PN-ISO/IEC 25000:2008	2 SZT
PN-ISO/IEC 25001:2010	6 SZT
PN-ISO/IEC 25020:2010	7 SZT
PN-ISO/IEC 25051:2009	2 SZT
PN-ISO/IEC 90003:2007	13 SZT
PN-ISO/IEC 9594-8:2006	1 SZT
PN-T-20000:1994	1 SZT
PN-T-20091:1992	2 SZT

Tabela 1

2011

Norma	Liczba sprzedanych egzemplarzy
PN-T-20091:1992	1 SZT
PN-T-20000:1994	3 SZT
PN-ISO/IEC 90003:2007	4 SZT
PN-ISO/IEC 12207:2007	8 SZT
PN-ISO/IEC 15288:2007	7 SZT
PN-ISO/IEC 25000:2008	3 SZT
PN-ISO/IEC 20000-1:2007	58 SZT
PN-ISO/IEC 20000-2:2007	54 SZT
PN-ISO/IEC 25051:2009	2 SZT

PN-ISO/IEC 23026:2010	1 SZT
PN-ISO/IEC 25001:2010	2 SZT
PN-ISO/IEC 25020:2010	2 SZT

Tabela 2

Tabela 1i 2 Zestawienie sprzedaży w latach 2010-2011 dla Polskich Norm opracowanych w KT 171

3 CZŁONKOSTWO W KT

Każdy podmiot krajowy zainteresowany daną tematyką ma prawo zgłosić chęć uczestnictwa w KT i po spełnieniu wymogów proceduralnych (procedura SZJ nr Z2-P3 w powiązaniu z Z2-P1) stać się członkiem KT. Każdy członek KT realizuje zadania KT poprzez swoich reprezentantów.

Poniżej zamieszczono adres strony internetowej z aktualnym składem KT <http://kt.pkn.pl/?pid=czkt&id=171>

4 CELE KT I STRATEGIA ICH REALIZACJI

4.1 Cele KT

4.1.1 Promocja jakości usług i produktów technologii informacyjnej

4.1.2 Eliminowanie barier kompetencyjnych w uzyskaniu dostępu do technologii informacyjnej

Przez

4.1.3 Wdrożenia do PN norm ISO/IEC z zakresu podkomitetu JTC1/SC7 metodą tłumaczenia

4.2 Strategia ustalona do osiągnięcia celów KT

4.2.1 Wprowadzenie do zbioru PN metodą tłumaczenia norm ISO/IEC z zakresu zarządzania usługami i zasobami informatycznymi, a w szczególności:

4.2.1.1 Normy serii ISO/IEC 20000

4.2.1.2 Normy Serii ISO/IEC 19770

4.2.2 Aktywny udział w powstawaniu norm międzynarodowych w zakresie podkomitetu: CEN/SS F12; ISO/JTC 1/SC 22; ISO/JTC 1/SC 32; ISO/JTC 1/SC 6; ISO/JTC 1/SC 7 P member

4.2.3 Promocja wykorzystania norm z zakresu KT w branży

4.3 Aspekty środowiskowe

Natura zakresu normalizacji KT171 nie wymaga szczególnych odniesień do zagadnień środowiskowych. Niemniej jednak, systemy zarządzania w informatyce zawierają wymaganie zgodności z lokalnym prawem podczas likwidacji sprzętu komputerowego.

5 CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA REALIZACJĘ PROGRAMU PRAC KT I WPROWADZANIE NOWYCH TN DO PROGRAMU PRAC

Adres strony internetowej z programem prac KT:

<http://kt.pkn.pl/?pid=ppnlp&id=171&back=kt>

Główną barierą w wykonywaniu prac normalizacyjnych w zakresie procesów i systemów zarządzania w informatyce jest brak ujednoliconego języka. Problem ten również występuje na poziomie międzynarodowym. Różne środowiska zajmujące się zarządzaniem i nadzorem informatycznym używają tych samych pojęć do określania różnych zjawisk.

Kolejnym problemem jest fakt, że ponieważ natura norm w zakresie KT 171 dostarcza korzyści głównie organizacyjnych, a więc trudnych do bezpośredniego zmierzenia, trudno znaleźć wśród firm prywatnych sponsorów prac normalizacyjnych.

6 WYKAZ PUBLIKACJI, AKTUALNIE OPRACOWYWANYCH PROJEKTÓW ORAZ PROPOZYCJI TEMATÓW NORMALIZACYJNYCH, DLA KTÓRYCH KT PRZEVIDUJE POZYSKANIE ZAMAWIAJĄCYCH W RAMACH PRAC NA ZAMÓWIENIE

6.1 Wykaz opublikowanych Polskich Norm i Polskich Dokumentów Normalizacyjnych:

Lp.	Numer normy	Tytuł normy	Wprowadza	Zastępuje
1.	PN-T-20091:1992	Elektroniczna Wymiana Danych dla Administracji, Handlu i Transportu (EDIFACT) -- Zasady składni dla warstwy zastosowań		W wyniku Przeglądu PN 2012 – w trakcie wycofywania
2.	PN-T-42114:1988	Język programowania PASCAL		
3.	PN-T-20001-02:1992	Systemy przetwarzania informacji -- Współdziałanie systemów otwartych (OSI) -- Podstawowy Model Odniesienia -- Architektura zabezpieczeń		W wyniku Przeglądu PN 2012 – w trakcie wycofywania
4.	PN-T-20001-03:1992	Systemy przetwarzania informacji -- Współdziałanie systemów otwartych (OSI) -- Podstawowy model odniesienia -- Nazwy i adresacja		W wyniku Przeglądu PN 2012 – w trakcie wycofywania
5.	PN-T-20001-04:1992	Systemy przetwarzania informacji -- Współdziałanie systemów otwartych (OSI) -- Podstawowy Model Odniesienia -- Zarys zarządzania		W wyniku Przeglądu PN 2012 – w trakcie wycofywania
6.	PN-T-20153:1993	Systemy przetwarzania informacji -- Współdziałanie systemów otwartych (OSI) -- Protokół zapewniający bezpołączeniową usługę transportową		
7.	PN-T-20502:1992	Usługi transmisji danych i opcjonalne udogodnienia dla użytkowników publicznych sieci danych i sieci ISDN dostępne w połączeniach międzynarodowych		W wyniku Przeglądu PN 2012 – w trakcie wycofywania
8.	PN-T-20503-01:1993	Urządzenie do składania/rozkładania pakietów (PAD) w publicznych sieciach danych		
9.	PN-T-20503-02:1993	Interfejs dla start-stopowego urządzenia końcowego transmisji danych (DTE) uzyskującego dostęp do urządzenia do składania i rozkładania pakietów (PAD) w krajowej publicznej sieci danych		
10.	PN-T-20503-03:1993	Procedury wymiany informacji sterujących i danych użytkowych między urządzeniem do składania/rozkładania pakietów (PAD) a urządzeniem końcowym transmisji danych (DTE) pracującym w trybie pakietowym lub innym PAD		
11.	PN-ISO/IEC 8650-2:1998	Technika informatyczna -- Współdziałanie systemów otwartych -- Specyfikacja protokołu elementu usługi sterowania asocjacją -- Formularz deklaracji zgodności implementacji protokołu (PICS)		
12.	PN-ISO/IEC 7776:1996 Załącznik A	Technika informatyczna -- Telekomunikacja i wymiana informacji między systemami -- Procedury wysokiego poziomu do sterowania łączem danych -- Opis procedur łącza danych dla DTE zgodnych z X.25 LAPB -- Załącznik A (normatywny): Formularz deklaracji zgodności implementacji protokołu (PICS)		
13.	PN-ISO/IEC 9545:2003	Technika informatyczna -- Współdziałanie Systemów Otwartych -- Struktura Warstwy Aplikacji		
14.	PN-ISO/IEC 9646-5:1996	Technika informatyczna -- Współdziałanie systemów otwartych -- Metodologia i zarys testowania zgodności -- Wymagania stawiane laboratoriom testowania i klientom w związku z procesem oceny zgodności		W wyniku Przeglądu PN 2012 – w trakcie wycofywania ponieważ nie znaleźliśmy finansowania na

Lp.	Numer normy	Tytuł normy	Wprowadza	Zastępuje
				nowelizację w 2011-2012
15.	PN-ISO/IEC 8650-1:1998	Technika informatyczna -- Współdziałanie systemów otwartych -- Protokół połączeniowy elementu usługi sterowania asocjacja -- Specyfikacja protokołu		
16.	PN-ISO/IEC 7776:1996	Technika informatyczna -- Telekomunikacja i wymiana informacji między systemami -- Procedury wysokiego poziomu do sterowania łączem danych -- Opis procedur łącza danych dla DTE zgodnych z X.25 LAPB		
17.	PN-ISO/IEC 10026-1:1997	Technika informatyczna -- Współdziałanie systemów otwartych -- Przetwarzanie transakcyjne rozproszone: Model TP OSI		W wyniku Przeglądu PN 2012 – w trakcie wycofywania
18.	PN-T-20501:1993	Usługi i udogodnienia -- Międzynarodowe klasy użytkowników usług w publicznych sieciach transmisji danych oraz sieciach cyfrowych z integracją usług (ISDN)		
19.	PN-ISO/IEC ISP 10607-4:2002	Technika informatyczna -- Międzynarodowe znormalizowane profile AFTnn -- Transfer plików, dostęp i zarządzanie -- Część 4: AFT12 - Usługa pozycyjnego transferu pliku (płaskiego)		
20.	PN-EN ISP 12064-1:2002	Technika informatyczna -- Międzynarodowy znormalizowany profil FOD112 -- Format dokumentów otwartych: Aplikacje obrazowe -- Struktura prostego dokumentu -- Architektura zawartości dla grafiki rastrowej -- Część 1: Profil aplikacji dokumentów (DAP)		
21.	PN-ISO/IEC 6523-1:2003	Technika informatyczna -- Struktura do identyfikacji organizacji i części organizacji -- Część 1: Identyfikacja schematów do identyfikacji organizacji		
22.	PN-T-20271:1994	Technika informatyczna -- Współdziałanie systemów otwartych (OSI) -- Definicja Usługi Warstwy Fizycznej		
23.	PN-T-20000:1994	Systemy przetwarzania informacji -- Współdziałanie systemów otwartych (OSI) -- Terminologia		
24.	PN-ISO/IEC 9594-8:2006	Technika informatyczna -- Współdziałanie systemów otwartych -- Katalog: schematy certyfikatów kluczy publicznych i certyfikatów atrybutywnych		W wyniku Przeglądu PN 2012 – w trakcie wycofywania ponieważ nie znaleźliśmy finansowania na nowelizację w 2011-2012
25.	PN-ISO/IEC 9594-1:2007	Technika informatyczna -- Współdziałanie systemów otwartych -- Katalog: Przegląd koncepcji, modeli i usług		
26.	PN-ISO/IEC 90003:2007	Inżynieria oprogramowania -- Wytyczne stosowania ISO 9001:2000 do oprogramowania komputerów		
27.	PN-ISO/IEC 25051:2009	Inżynieria oprogramowania -- Wymagania jakości i ocena produktów programowych (SQuaRE) -- Wymagania jakości handlowych produktów programowych (COTS) oraz instrukcje ich testowania		
28.	PN-ISO/IEC 25020:2010	Inżynieria oprogramowania -- Wymagania jakości i ocena produktów programowych (SQuaRE) -- Model odniesienia dla pomiarów i przewodnik		

Lp.	Numer normy	Tytuł normy	Wprowadza	Zastępuje
29.	PN-ISO/IEC 25001:2010	Inżynieria oprogramowania -- Wymagania jakości i ocena produktów programowych (SQuaRE) -- Planowanie i zarządzanie		
30.	PN-ISO/IEC 25000:2008	Inżynieria oprogramowania -- Wymagania jakości i ocena produktów programowych (SQuaRE) -- Przewodnik po SQuaRE		
31.	PN-ISO/IEC 23026:2010	Inżynieria oprogramowania -- Zalecana praktyka w Internecie -- Konstrukcja witryny sieci Web, zarządzanie witryną sieci Web i cykl życia witryny sieci Web		
32.	PN-ISO/IEC 20000-2:2007/Ap1:2011	Technika informatyczna -- Zarządzanie usługami -- Część 2: Reguły postępowania		Nowelizacja/Zmiana
33.	PN-ISO/IEC 20000-2:2007	Technika informatyczna -- Zarządzanie usługami -- Część 2: Reguły postępowania		Nowelizacja/Zmiana
34.	PN-ISO/IEC 20000-1:2007/Ap1:2008	Technika informatyczna -- Zarządzanie usługami -- Część 1: Specyfikacja		Nowelizacja/Zmiana
35.	PN-ISO/IEC 20000-1:2007	Technika informatyczna -- Zarządzanie usługami -- Część 1: Specyfikacja		Nowelizacja/Zmiana
36.	PN-ISO/IEC 15288:2007	Inżynieria systemów -- Procesy w cyklu życia systemów		
37.	PN-ISO/IEC 12207:2007	Technika informatyczna -- Procesy cyklu życia oprogramowania		
38.	PN-EN ISP 12064-1:2002	Technika informatyczna -- Międzynarodowy znormalizowany profil FOD112 -- Format dokumentów otwartych: Aplikacje obrazowe -- Struktura prostego dokumentu -- Architektura zawartości dla grafiki rastrowej -- Część 1: Profil aplikacji dokumentów (DAP)		

6.2 Wykaz aktualnie opracowywanych projektów

6.3 Wykaz propozycji tematów normalizacyjnych, dla których KT przewiduje pozyskanie środków na opracowanie w ramach prac na zamówienie

Wymagania określone w poniższych normach stanowią podstawowe wymagania konieczne do właściwego funkcjonowania informatyki w organizacjach państwowych, zatem odniesienia do nich powinny często występować w aktach prawnych i innych dokumentach opisujących wymagania w zakresie zarządzania informatyką.

ISO/IEC 20000-1:2011 **Na tę normę Prezes PKN obiecała pieniądze na sfinansowanie koszt 7722**
 ISO/IEC 20000-2:2012 **Na tę normę mamy finansowanie Stowarzyszenie (IT SMF PL) ale nie można uruchomić bo w systemie PZN (brak modułu finansowego) koszt 29789 +10992=40781**

Istnieje konieczność pozyskania w roku 2014 finansowania na normy:

ISO/IEC 19770-1:2012 koszt około **22968**

ISO/IEC 19770-2:2009 koszt około **28237**

Normy dotyczące opisu procesów, a więc serie 15504 i 33000 (SPICE) wymagają konsultacji z komitetami technicznymi w zakresie motoryzacji, lotnictwa i innych przemysłów. Wkrótce wystąpi konieczność formalnego opisu wymagań dla oprogramowania wprowadzanego w tych organizacjach. Niesie to za sobą potrzebę udostępnienia dla rynku polskiego norm serii 25500, a w szczególności normy z zakresu cyklu życia i zapewnienia jakości oprogramowania.